

De laatste getuigen Frank Krake

Jop Loocks

- 1. flaptেকst:** Liggend op het dak van een trein ontvlucht de twintigjarige Amsterdammer Wim Aloserij in 1943 de verplichte Arbeitseinsatz in Duitsland. Hij duikt onder bij een boer en slaapt maandenlang in een kist onder de grond. Toch wordt hij bij een razzia gepakt en opgesloten in de beruchte Gestapo-gevangenis aan de Euterpestraat. Hij belandt in Kamp Amersfoort en gaat enkele weken later op transport naar Noord Duitsland, waar hij acht maanden lang de dodelijke dwangarbeid in de concentratiekampen Husum en Neuengamme overleeft. Mede dankzij de harde lessen van zijn drinkende stiefvader.
Als de oorlog bijna ten einde is beland Wim op het luxe cruiseschip Cap Arcona, dat voor anker ligt in de Lübeckerbocht. Terwijl op de wal de geallieerden Duitsland tot overgave dwingen, begaat de RAF boven water een dodelijke vergissing. Jachtvliegtuigen bombarderen meerdere schepen en in een waar inferno verongelukken 7.000 gevangenen. Samen met slechts enkele honderden opvarenden overleeft Wim Aloserij een van de grootste scheepsrampen aller tijden.
Op zijn vieren negentigste vertelt hij ons zijn verhaal. Als de laatste getuige.
- 2. Eerste zin:** Eerste zin in Voorwoord; Wie vandaag de dag via de hoofdingang de Gedenkst tte neuengamme betreedt, komt in een serene, bijna vredige omgeving. Eerste zin boek zelf; "Jij uitgescheten groene erwt! Ik weet dat je hier ergens zit, kolerejong."
- 3. Samenvatting:** Wim Aloserij was als kind vaak alleen op straat te vinden in Amsterdam. Hij deed dit om zo lang mogelijk weg te blijven bij zijn stiefvader. Hij leert op straat veel dingen die hij later in zijn leven nodig zou hebben om te moeten overleven. Als de oorlog begint probeert Wim de dienstplicht te onderduiken hij doet dit in West-Friesland, hij leeft lang in een kist onder de grond bij een boer. Maar wanneer Wim wordt opgepakt bij een razzia wordt hij opgesloten in kamp amersfoort. Al snel wordt hij gestuurd naar een concentratiekamp in Duitsland: Neuengamme. Hier weet Wim te overleven door de dingen die hij heeft geleerd in de straten van Amsterdam. In dit kamp werden veel joden vermoord, maar niet door de gaskamers maar door het lange harde werk. Een paar dagen voordat de bevrijding voor Wim komt, zit hij met duizende andere gevangen vast op een oceaanstomer Cap Arcona. Vast in de boot wordt tijdens het arriveren bij de haven van Lübeck het schip geraakt door een RAF bombardement. Velen van de gevangenen worden vermoord door de vlammen die zijn ontstaan door het bombardement. Wim samen met 400 andere gevangenen weten te ontsnappen. Wim was op het moment van het schrijven van dit boek de enige overlevende van de mensen die de boot zijn ontsnapt. Wim heeft geen haat naar wat er met hem gebeurt, maar zag elke dag als weer een wonder waar hij hard voor heeft moeten werken. Wim Leert met wat hem is overkomen te leven met hulp van zijn vrouw.
- 4. Personages: Wim Aloserij;** Wim is het hoofdpersonage van het boek. Wim is erg goed met zijn hoofd en probeert vaak de oplossing te vinden en niet teveel kijken naar de problemen die voor hem liggen. Dit wordt vaak in het boek duidelijk gemaakt.
Jo Aloserij; Jo is de zus van Wim, Jo en Wim zijn close met elkaar ze doen bijna alles samen voordat de oorlog begon. Jo heeft Wim ook geholpen nadat de oorlog

was afgelopen door hem in huis te nemen. Jo komt niet heel veel voor in het boek, eigenlijk alleen maar aan het begin en later in het boek.

De moeder van Wim; De moeder van Wim gaf veel om hem en hielp graag mensen die hulp nodig hadden. Dit was te merken doordat ze mensen onderdak bezorgd terwijl het alleen maar fout voor haar had kunnen aflopen. Ook stuurde ze briefjes naar Wim terwijl hij ondergedoken zat om dienstplicht niet te doen.

Dit waren de drie belangrijkste personages van het boek, er zijn natuurlijk veel meer personages die een belangrijke rol speelde in dit boek maar deze 3 komen het meeste voor en vaak op een belangrijke manier.

5. **Quotes:** "Dit boek is niet een verhaal van een oorlog die voorbij is. Niet in de levens van oud-gevangenen, en niet in de levens van nabestaande van de slachtoffers. Het is het verhaal van een oorlog die doorging" Blz 10

"jij

6. **Thematiek:** Het thema van dit boek is de 2e wereldoorlog, dit is het thema doordat de grootste gebeurtenis is in het boek. Ook is dit hetgene dat het meeste heeft verandert aan het leven van Wim. Ook is dit de reden waarom dit boek überhaupt is geschreven om mee te beginnen, want als de 2e wereldoorlog nooit was gebeurd zou Wim nooit dit verhaal hebben kunnen verteld.

7. **Motieven:** Het boek heeft meerdere abstracte motieven die vaak voorkomen in het boek, een paar die het meeste voorkomen zijn; Oorlog, Angst, Dood en Onmacht. dit zijn de motieven van het boek omdat ze vaak in een directe of indirecte manier in het boek worden genoemd.

8. **Motto:** Geen motto aanwezig in het boek.

9. **Opdracht:** Voor Jo

10. **Trivia - auteur:** Frank Krake geboren in 1968, hij is een ondernemer, spreker en schrijver. Hij is zijn carrière gestart als inkoper bij de Wehkamp, 5 jaar na zijn start wordt hij commercieel directeur bij Unimeta BV. Toen in 2005 Unimeta BV failliet ging starten hij zijn eigen bedrijf in tuinmeubelen. Hij verkocht dit bedrijf weer in 2012. Dit is waarschijnlijk ook de tijd waarin Frank Krake begon met het schrijven van boeken. Frank Krake heeft vanaf 2012 tot nu 7 boeken gepubliceerd, waarvan 5 van die boeken zijn genoteerd in de bestseller 60. Waaronder ook "*De Laatste Getuigen*". De hoogste positie die dit boek heeft gekregen was nummer 3 in de laatste, dat was overigens zijn hoogst geplaatste boek tot het boek dat hij dit jaar heeft uitgebracht "*De grootste bankoverval allertijden*". De laatste getuigen heeft 24 weken in de bestseller 60 gestaan. Je kan dus wel zeggen dat Frank Krake een hele carrière switch heeft gemaakt., van ondernemer tot schrijver. Hierin is Frank Krake daarom ook geen normale schrijver.

11. **Titelverklaring:** Wim Aloserij is een van de of wel niet de laatste getuigen van wat er verteld wordt in het boek, daarom denk ik dat dit de titel is. Het is een makkelijke maar toch krachtige titel voor dit boek.

12. **Structuur en perspectief:** Het boek wordt verteld in 3e persoonsvorm, dit merk je doordat er nooit iets wordt vernoemd vanuit Wim Zelf, er wordt nooit gezegd in het boek 'Ik deed', 'Ik zag'. Maar altijd; 'Wim Deed' en 'Hij zag'

Het boek bestaat uit 28 hoofdstukken, de hoofdstukken hebben nummer en titels.

Het eerste hoofdstuk heet; '1 Hendrik Aloserij'. Dit hoofdstuk gaat voornamelijk over de stiefvader van Wim, en hoe zijn relatie met zijn stiefvader was en wat hij geleerd heeft in die tijd. Het laatste hoofdstuk heet; '28 Vrij en toch gevangen'. Zoals de titel

al aangeeft gaat dit over wat er met Wim gebeurde na de 2e wereldoorlog en zijn vrijlating uit het concentratiekamp, in dit gedeelte wordt aangegeven hoewel Wim nu niet meer gevangen is hij nog steeds alle herinneringen mee moet dragen en hoe dit hem toch nog op een bepaalde manier gevangen houdt.

Niet alle hoofdstukken lopen als een verhaal achter elkaar, soms zitten er tijd sprongen tussen bepaalde hoofdstukken. Maar soms lopen hoofdstukken door in elkaar. Wim is wel altijd de hoofdpersoon in het verhaal, er is niet een hoofdstuk waarin Wim als een zij character wordt aangegeven.

13. **Decor:** Het verhaal speelt zich af tussen 1932 en 1959, met het grootste gedeelte van het boek spelend in de 2e wereldoorlog.
14. **Stijl:** Het verhaal wordt als 3 persoon verteld, maar probeert toch als een verhaal dat door iemand verteld is over te komen. Dit kan soms heel erg verwarrend zijn om te lezen, hierbij helpen de vele plaatjes die in het boek zijn verwerkt, om je toch weer een beetje het verhaal in te vertrekken. Maar door de mix van vertellen in 3e persoon en alsnog een verhaal vertellen en overbrengen dat het door iemand is verteld maakt het lezen op sommige momenten erg lastig.
15. **Slotzin:** 'Wat een bijzonder mens moest dat zijn'
16. **Beoordeling:** Ik vond het zelf een interessant boek om te lezen, maar ook heel lastig om te lezen. Ik ben altijd al geïnteresseerd geweest in verhalen en dingen die te maken hebben met de 2e wereldoorlog, dat is ook de voornamelijkste reden dat ik dit boek heb gekozen. Maar ik heb nog nooit een verhaal gelezen of überhaupt het verhaal gehoord van iemand die de 2e wereldoorlog op zo'n manier heeft meegemaakt. Ik moest vaak na een bepaalde hoeveelheid bladzijden stoppen met lezen om een goed na te denken over wat ik nou eigenlijk net heb gelezen. Maar terwijl dit het boek heel lastig maakte om lang achter elkaar te lezen nam het steeds wel weer mijn interesse op. Ik wou steeds als ik had verwerkt wat ik had gelezen weten wat er nou verder gebeurde, ik wist natuurlijk dat Wim het had overleefd maar toch bleef het steeds spannend. Als iemand die al veel wist van de oorlog heb ik dingen gelezen die ik niet wist, en ook dingen waarvan ik nog steeds niet kan begrijpen hoe zoiets ooit is gebeurd. Mijn opa was al levend tijdens de oorlog alleen is hij helaas overleden toen ik jong was, maar volgens mijn oma en moeder had mijn opa veel verhalen te vertellen over wat hem overkwam in de oorlog, en dit boek gaf mij toch een beetje het gevoel of ik dit van hem te horen kreeg.
17. **Recensies:** <https://www.jhsg.nl/recensie-frank-krake-laatste-getuige/#:~:text=De%20Laatste%20Getuige%20is%20meer,ziel%20van%20de%20getormenteerde%20mens>. De Laatste Getuige is meer dan een gruwelijk feitenrelaas over de ellende in de concentratiekampen. In het boek, overigens ondersteund door indrukwekkend historisch beeld- en bewijsmateriaal, biedt Krake ons een uniek inblikje in de ziel van de getormenteerde mens.
<https://www.veroniquesboekenhoekje.nl/recensie-de-laatste-getuige-frank-krake/>
'De laatste getuige' is een heel heftig verhaal. Het is puur en rauw. Je voelt het verdriet van de pagina's spatten. Het is een verhaal dat je raakt. Het is een heel eerlijk verhaal. Frank Krake heeft op een mooie, respectvolle manier

de herinneringen van Wim Aloserij opgeschreven. Karine Jekel heeft dit op een mooie manier de hertelling gedaan. De essentie van het verhaal is gebleven. Dit verhaal zit vol emoties en dat maakt dit boek heel speciaal. Ik vertel je zo meer over het concept van Leeslicht, maar ik wil alvast benadrukken dat het een heel duidelijk te lezen boek is. Het concept vind ik heel tof en de schuingedrukte woorden (achterin is een woordenlijst opgenomen) geven meer duiding aan het verhaal.

18. Vragen:

Waar was Wim ondergedoken?

- Bij west-friesland
- In Friesland
- In de buurt bij Amsterdam

Hoe werd Wim gevonden?

- Razia
- Iemand heeft hem veraden
- Door de briefjes van zijn moeder
- Hij werd gezien

Waar werd Wim heen gestuurd in Duitsland?

- Neuengamme
- Auschwitz
- Belzec

Hoe heette de boot waarop Wim zat?

- Cap Arcona
- Tirpitz
- Scharnhorst